

No. of Printed Pages : 19

B20-GM
(EN/AS/BN/BD/HN)

Subject Code : C2

455064

2020

GENERAL MATHEMATICS

Full Marks : 90

Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English/Assamese/Bengali/Bodo/Hindi Medium, for their ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium/version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Take $\pi = \frac{22}{7}$, wherever necessary.

প্রয়োজন অনুসৰি $\pi = \frac{22}{7}$ ল'বা।

প্রয়োজন অনুসারে $\pi = \frac{22}{7}$ নেবে।

गोनांथि बादियै $\pi = \frac{22}{7}$ ला।

जहाँ आवश्यक हो $\pi = \frac{22}{7}$ मान लीजिए।

C2-S1-B20-GM

SEBA/HSLC

পূৰণি
প্রশ্ন কাকত

HSLC Question Paper

BELLAL HOSSAIN MONDAL®

[Contd.

SECTION - A/ক - শাখা/ ক - শাখা/ক - বাহাগো/ক - ভাগ

Choose the correct answer :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱাঁ :

শুদ্ধ উত্তৰটি বেছে নাও :

गेबें फिननायखौ सायख 'ना दिहुन :

सही उत्तर चुनिए :

BELLAL HOSSAIN MONDAL

1. Which of the following is an irrational number ?

তলৰ কোনটো সংখ্যা অপৰিমেয় ?

নিম্নোক্ত কোন সংখ্যাটি অপৰিমেয় ?

गाहायनि माबे अनजिमाया रानजोबथायि ?

निम्नलिखित में से कौन सी संख्या अपरिमेय संख्या है ?

(a) 0.142857142857142857 (b) $\frac{22}{7}$ (c) π (d) $\frac{\sqrt{4}}{11}$

2. Consider the following pairs of linear equations :

(i) $2x - 3y = 8$, $4x - 6y = 9$ (ii) $2x + 3y - 9 = 0$, $4x + 6y - 18 = 0$

Choose the correct alternative :

(a) The pair in (i) has no solution, whereas the pair in (ii) has unique solution.

(b) The pair in (i) has infinitely many solutions, whereas the pair in (ii) has no solution.

(c) The pairs in (i) and (ii) have no solutions.

(d) The pair in (i) has no solution, whereas the pair in (ii) has infinitely many solutions.

তলৰ বৈখিক সমীকৰণৰ যোৰকেইটা বিবেচনা কৰাঁ :

(i) $2x - 3y = 8$, $4x - 6y = 9$ (ii) $2x + 3y - 9 = 0$, $4x + 6y - 18 = 0$

শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱাঁ :

(a) (i) যোৰটোৰ সমাধান নাই, কিন্তু (ii) যোৰটোৰ অদ্বিতীয় সমাধান আছে।

(b) (i) যোৰটোৰ অসীম সংখ্যক সমাধান আছে, কিন্তু (ii) যোৰটোৰ সমাধান নাই।

(c) (i) আৰু (ii) দুয়োটা যোৰেই সমাধান নাই।

(d) (i) যোৰটোৰ সমাধান নাই, কিন্তু (ii) যোৰটোৰ অসীম সংখ্যক সমাধান আছে।

निम्नांकित रैखिक समीकरणों के जोड़ाগুলি বিবেচনা করো :

- (i) $2x - 3y = 8$, $4x - 6y = 9$
(ii) $2x + 3y - 9 = 0$, $4x + 6y - 18 = 0$

শুদ্ধ বিকল্পটি বেছে নাও :

- (a) (i) জোড়াটির সমাধান নাই, কিন্তু (ii) জোড়াটির অদ্বিতীয় সমাধান আছে।
(b) (i) জোড়াটির অসীম সংখ্যক সমাধান আছে, কিন্তু (ii) জোড়াটির সমাধান নাই।
(c) (i) এবং (ii) দুটো জোড়ারই সমাধান নাই।
(d) (i) জোড়াটির সমাধান নাই, কিন্তু (ii) জোড়াটির অসীম সংখ্যক সমাধান আছে।

गाहायनि हांखोआरि समानथाइनि ज 'राफोरखौ गोसो हो।

- (i) $2x - 3y = 8$, $4x - 6y = 9$
(ii) $2x + 3y - 9 = 0$, $4x + 6y - 18 = 0$

गेवें खारिखौ सायख 'ना दिहुन।

- (a) (i) ज 'रानि मावफुंथाइ गैया, नाथाय (ii) ज 'रानि एखुथा मावफुंथाइ दं।
(b) (i) ज 'रानि जोवथाहै रोडि गोवां मावफुंथाइ दं, नाथाय (ii) ज 'रानि मावफुंथाइ गैया।
(c) (i) आरो (ii) मोननौबो ज 'रायानो मावफुंथाइ गैया।
(d) (i) ज 'रानि मावफुंथाइ गैया, नाथाय (ii) ज 'रानि जोवथाहै रोडि गोवां मावफुंथाइ दं।

निम्न रैखिक समीकरणों के युग्मों पर ध्यान दीजिए :

- (i) $2x - 3y = 8$, $4x - 6y = 9$
(ii) $2x + 3y - 9 = 0$, $4x + 6y - 18 = 0$

सही तथ्य को चुनिए :

- (a) युग्म (i) का कोई हल नहीं, जबकि युग्म (ii) का एक अद्वितीय हल है।
(b) युग्म (i) के अनेक हल हैं, जबकि युग्म (ii) का कोई हल नहीं।
(c) युग्म (i) और (ii) दोनों के कोई हल नहीं।
(d) युग्म (i) का कोई हल नहीं जबकि युग्म (ii) के अनेक हल हैं।

BELLAL HOSSAIN MONDAL

3. The product of the zeroes of $3x^2 + 11x - 2$ is :

1

$3x^2 + 11x - 2$ व शून्य दूटाव पृथक्फल :

$3x^2 + 11x - 2$ -এর শূন্য দুটির পৃথকফল :

$3x^2 + 11x - 2$ নি লাখিখ' মোননৈনি সানজাবগাসৈয়া-

$3x^2 + 11x - 2$ के शून्यकों का गुणनफल होगा :

- (a) $\frac{2}{3}$ (b) $-\frac{2}{3}$ (c) $\frac{11}{3}$ (d) $-\frac{11}{3}$

4. The 26th term of the AP 0, -4, -8, -12, is :

1

0, -4, -8, -12, সমান্তর প্রগতিটোৰ 26-তম পদটো হ'ল :

0, -4, -8, -12, সমান্তর প্রগতিটিৰ 26-তম পদটি হলো :

0, -4, -8, -12, सानलुलि जौगाथिनि 26 थि बिदावा जावाय :

AP 0, -4, -8, -12, का 26 वाँ पद होगा :

(a) -96

(b) -100

(c) -104

(d) -108

5. Let ABC be a triangle such that $AB = (x-1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x+1)$ cm. Then :

1

(a) $A = 90^\circ$

(b) $B = 90^\circ$

(c) $C = 90^\circ$

(d) none of these

ABC ত্ৰিভুজৰ $AB = (x-1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x+1)$ cm। তেনেহ'লে :

(a) $A = 90^\circ$

(b) $B = 90^\circ$

(c) $C = 90^\circ$

(d) এইবোৰৰ এটাও নহয়

ABC ত্ৰিভুজের $AB = (x-1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x+1)$ cm। তাহলে :

(a) $A = 90^\circ$

(b) $B = 90^\circ$

(c) $C = 90^\circ$

(d) এগুলোর একটিও নয়

ABC आखान्थिथामनि $AB = (x-1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm, $BC = (x+1)$ cm अब्ला :

(a) $A = 90^\circ$

(b) $B = 90^\circ$

(c) $C = 90^\circ$

(d) बेफोरनि मोनसेबो नडा

ΔABC में, $AB = (x-1)$ cm, $AC = 2\sqrt{x}$ cm और $BC = (x+1)$ cm है, तो :

(a) $A = 90^\circ$

(b) $B = 90^\circ$

(c) $C = 90^\circ$

(d) इनमें से कोई भी नहीं

6. The point (x, y) is equidistant from the points $(7, 1)$ and $(3, 5)$. Then :

1

(x, y) बिन्दुटो $(7, 1)$ आक $(3, 5)$ बिन्दु दुटाबपबा समदूररती। तनेह'ले :

(x, y) बिन्दुटि $(7, 1)$ एबं $(3, 5)$ बिन्दु दुटिब समदूररती। ताहले :

(x, y) बिन्दोआ $(7, 1)$ आरो $(3, 5)$ बिन्दो मोननैनिफ्राय समान जानथाइयारि। अब्ला :

बिंदु (x, y) बिंदुओं $(7, 1)$ और $(3, 5)$ से समदूरस्थ है। तो :

(a) $x + y = 2$

(b) $-x + y = 2$

(c) $x - y = 2$

(d) $-x - y = 2$

BELLAL HOSSAIN MONDAL

7. $8 \operatorname{cosec}^2 A - 8 \cot^2 A = ?$

1

(a) 0

(b) 1

(c) 8

(d) 16

8. A tower stands vertically on the ground. From a point on the ground, which is 15 m away from the foot of the tower, the angle of elevation of the top of the tower is found to be 30° . The height of the tower is :

1

ভূমিতে এটা গুপ্ত উল্লম্বভাবে থিয় হৈ আছে। গুপ্তটোর পাদবিন্দুর পৰা 15 মিটার দূৰত্বত ভূমিতে থকা এটা বিন্দুৰপৰা গুপ্তটোর শীৰ্ষবিন্দুৰ উঠন কোণ 30° পোৱা হ'ল। গুপ্তটোর উচ্চতা হ'ল :

ভূমিতে এটি গুপ্ত উল্লম্বভাবে দাঁড়িয়ে আছে। গুপ্তটিৰ পাদবিন্দু থেকে 15 মিটার দূৰত্বে ভূমিতে থকা এটি বিন্দু থেকে গুপ্তটিৰ শীৰ্ষবিন্দুৰ উঠন কোণ 30° পাওয়া গেল। গুপ্তটিৰ উচ্চতা হলো :

हासायाव गंसे टावारा थोंगोंरै गसंनानै दं। टावारनि गुदि बिन्दोनिफ्राय 15 मिटारनि जानथाइयाव हासायाव थानाय मोनसे बिन्दोनिफ्राय टावारनि थिखि बिन्दोनि जौगा ख'नाखौ 30° मोननाय जाबाय। टावारनि जौथाइया जाबाय : धरती पर एक मीनार ऊर्ध्वाधर खड़ी है। धरती के एक बिंदु से, जो मीनार के पाद बिंदु से 15 m दूर है, मीनार के शिखर का उन्नयन कोण 30° है। मीनार की ऊँचाई है :

- (a) $5\sqrt{3}$ m (b) $15\sqrt{3}$ m (c) 15 m (d) $\frac{5}{\sqrt{3}}$ m

9. Which of the following statements is correct ?

1

- (a) All circles are congruent. (b) All squares are similar.
(c) All isosceles triangles are similar. (d) All rectangles are congruent.

তলৰ কোনটো উক্তি শুদ্ধ ?

- (a) সকলোবোৰ বৃত্তই সৰ্বসম। (b) সকলোবোৰ বৰ্গই সদৃশ।
(c) সকলোবোৰ সমদ্বিবাহু ত্ৰিভুজই সদৃশ। (d) সকলোবোৰ আয়তই সৰ্বসম।

निम्नोक्त কোন উক্তিটি শুদ্ধ ?

- (a) সবগুলো বৃত্তই সৰ্বসম। (b) সবগুলো বৰ্গই সদৃশ।
(c) সবগুলো সমদ্বিবাহু ত্ৰিভুজই সদৃশ। (d) সবগুলো আয়তই সৰ্বসম।

गाहायनि मावे बुंधिया सैथो ?

- (a) गासैवो बेंखनानो गोरोबलि।
(b) गासैवो बर्गआनो महरसे।
(c) गासैवो गोरोब आखान्थिनै आखान्थिथामानो महरसे।
(d) गासैवो आयतआनो गोरोबलि।

निम्नलिखित कौन सी उक्ति सही है ?

- (a) सभी वृत्त सर्वांगसम होते हैं।
(b) सभी वर्ग समरूप होते हैं।
(c) सभी समद्विबाहु त्रिभुज समरूप होते हैं।
(d) सभी आयत सर्वांगसम होते हैं।

BELLAL HOSSAIN MONDAL

- 10/ The degree measure of the angle at the centre of a circle is θ . The length of an arc of the sector is : 1

বৃত্তৰ কেন্দ্ৰত কোণটোৰ ডিগ্ৰী মাপ θ । বৃত্তকলাটোৰ এটা চাপৰ দৈৰ্ঘ্য :

বৃত্তটিৰ কেন্দ্ৰ থাকা কোণটিৰ ডিগ্ৰী মাপ θ । বৃত্তকলাটিৰ একটি চাপেৰ দৈৰ্ঘ্য :

বেঁখননি মিৰুৱাব খ'নানি দিগ্ৰি জখায়া θ । বেঁখনোন্দোনি মোনসে বোৱলানি লাউথাইয়া :

जब किसी वृत्त के केंद्र पर बने कोण का डिग्री मान θ है, तो त्रिज्यखंड के संगत चाप की लम्बाई होगी :

- (a) $\frac{0\pi r}{90}$ (b) $\frac{0\pi r}{180}$ (c) $\frac{0\pi r}{270}$ (d) $\frac{0\pi r}{360}$

Where r is the radius of the circle.

য'ত r হল বৃত্তটোৰ ব্যাসাৰ্ধ।

যেখানে r হল বৃত্তটিৰ ব্যাসাৰ্ধ।

जेराव r आ जाबाय बेँखननि स' खाव।

यहाँ r वृत्त की त्रिज्या है।

- 11/ 2 cubes each of volume 64 cm^3 are joined end to end. The surface area of the resulting cuboid is : 1

প্রত্যেকৰ আয়তন 64 cm^3 বিশিষ্ট দুটা ঘনক মূৰে মূৰে সংযোগ কৰা হ'ল। চৌপলটোৰ পৃষ্ঠকালি হ'ল :

প্রত্যেকের আয়তন 64 cm^3 বিশিষ্ট দুটি ঘনক পাশাপাশি ঠেকিয়ে সংযোগ করা হলো, চৌপলটির পৃষ্ঠকালি হলো :

मोनफ्रोमनि रोजागासै 64 cm^3 गोनां मोननै घनकखौ जोबथिजों जोबथि फोनांजाबनाय जाबाय। सोमजिनाय आयतारि घनकनि बिखुं दब्लाइथिया जाबाय :

दो घनो; जिनमें से प्रत्येक का आयतन 64 cm^3 है, के संलग्न फलकों को मिलाकर एक ठोस बनाया जाता है। इससे प्राप्त घनाभ का पृष्ठीय क्षेत्रफल है :

- (a) 48 cm^2 (b) 64 cm^2 (c) 80 cm^2 (d) 160 cm^2

- 12/ The sum of the probabilities of all the elementary events of an experiment is : 1

এটা পৰীক্ষাৰ সকলো প্ৰাথমিক ঘটনাৰ সম্ভাৱিতাৰ সমষ্টি হ'ল :

একটি পরীক্ষার সবগুলো প্রাথমিক ঘটনার সম্ভাবিতার সমষ্টি হলো :

মোনসে আনজাদনি গাসেঁবো গুদি জাথাইনি জাথাবনানি দাজাৰগাসেঁয়া জাৰায় :

किसी प्रयोग की सभी प्रारंभिक घटनाओं की प्रायिकताओं का योग है :

- (a) 1 (b) 1.25 (c) 1.5 (d) 2

SECTION - B / খ - শাখা / খ - শাখা / খ - বাহাগো/খ - भाग

13. Find the HCF and LCM of 6, 72, 120 using the prime factorisation method. Is the product of the numbers equal to the product of HCF and LCM ? 2

মৌলিক উৎপাদকীকরণ পদ্ধতিতে 6, 72, 120 ৰ গ.সা.উ. আৰু ল.সা.গু. উলিওৱাঁ। সংখ্যাকেইটাৰ পূৰণফল, গ.সা.উ.-ৰ পূৰণফলৰ সমান হয়নে?

মৌলিক উৎপাদকীকরণ পদ্ধতিতে 6, 72, 120 -ৰ গ.সা.গু. এবং ল.সা.গু. বের করো। সংখ্যাগুলোর পূৰণফল, গ.সা.গু. এবং ল.সা.গু. -ৰ পূৰণফলৰ সমান কী ?

रोदा सानजाबगिरि बिजिरनाय आदबजों 6, 72 आरो 120 नि दे. आ. सा. आरो दु. आ. सा. दिहुन। अनजिमाफोरनि सानजाबगासैंया दे. आ. सा आरो दु. आ. सा. नि सानजाबगासैंनि समान जायो ना ?

संख्या 6, 72 और 120 का अभाज्य गुणनखंड विधि द्वारा HCF और LCM ज्ञात कीजिए। क्या संख्याओं का गुणनफल HCF और LCM के गुणनफल के बराबर है ?

14. 5 pencils and 7 pens together cost ₹ 50, whereas 7 pencils and 5 pens together cost ₹ 46. Find the cost of one pencil and that of one pen. 2

5 ডাল পেঞ্চিল আৰু 7টা কলমৰ দাম একেলগে 50 টকা, আনহাতেদি 7 ডাল পেঞ্চিল আৰু 5টা কলমৰ দাম একেলগে 46 টকা। এডাল পেঞ্চিল আৰু এটা কলমৰ দাম কিমান?

5 টি পেঞ্চিল এবং 7টি কলমের একসঙ্গে মূল্য 50 টাকা, অন্যদিকে 7টি পেঞ্চিল এবং 5টি কলমের একসঙ্গে মূল্য 46 টাকা। একটি পেঞ্চিল এবং একটি কলমের মূল্য কত ?

गं 5 पेन्सिल आरो गं 7 खोलोमनि जयै खरसाया जायो 50 रां ; गुबुन फारसे गं 7 पेन्सिल आरो गं 5 खोलोमनि जयै खरसाया जायो 46 रां। गंसे पेन्सिल आरो गंसे खोलोमनि बेसेना बेसेबां ?

5 पेंसिल तथा 7 कलमों का कुल मूल्य ₹ 50 है, जबकि 7 पेंसिल तथा 5 कलमों का कुल मूल्य ₹ 46 है। एक पेंसिल का मूल्य तथा एक कलम का मूल्य ज्ञात कीजिए।

15. How many two-digit numbers are divisible by 5 ? 2

দুটা অংকবিশিষ্ট সংখ্যাব কিমানটা 5 এৰে বিভাজ্য ?

দুটি অংকবিশিষ্ট কতটি সংখ্যা 5 দ্বারা বিভাজ্য ?

मोननै सानजिमा गोनां अनजिमानि मोन बेसेबाडा 5 जों रानजायो ?

दो अंको वाली कितनी संख्याएँ 5 से विभाज्य हैं ?

16. Find the coordinates of the point which divides the line segment joining the points (4, -3) and (8, 5) in the ratio 3 : 1 internally. 2

(4, -3) আৰু (8, 5) বিন্দু সংযোগী রেখাখণ্ডক 3 : 1 অনুপাতত অন্তৰ্বিভক্ত কৰা বিন্দুটোৰ স্থানাংক নিৰ্ণয় কৰাঁ।

(4, -3) এবং (8, 5) বিন্দু সংযোগী রেখাখণ্ডকে 3 : 1 অনুপাতে অন্তৰ্বিভক্ত কৰা বিন্দুটিৰ স্থানাংক নিৰ্ণয় কৰো।

(4, -3) আরো (8, 5) বিন্দু দাজাবনানৈ মোননায় হাংখো খোন্দোখৌ ইসিডৈ 3 : 1 রুজুথাইয়াব রানগ্ৰা বিন্দোনি থাবনি বিসান দিহুন।

उस बिंदु के निर्देशांक ज्ञात कीजिए जो बिंदुओं (4, -3) और (8, 5) को जोड़ने वाले रेखाखंड को आंतरिक रूप से 3 : 1 अनुपात में विभाजित करती है।

17. If $\sec A = \frac{13}{12}$, calculate $\sin A$ and $\cot A$. (A is an acute angle.) 2

যদি $\sec A = \frac{13}{12}$, $\sin A$ আৰু $\cot A$ নিৰ্ণয় কৰাঁ। (A এটা সূক্ষ্মকোণ)

যদি $\sec A = \frac{13}{12}$, $\sin A$ এবং $\cot A$ নিৰ্ণয় কৰো। (A একটি সূক্ষ্মকোণ)

जुदि $\sec A = \frac{13}{12}$, $\sin A$ आरु $\cot A$ खौ दिहनु। (A आ मोनसे ख 'नासा ख 'ना)

यदि $\sec A = \frac{13}{12}$, हो तो $\sin A$ और $\cot A$ का मान परिकलित कीजिए। (A एक न्यूनकोण है)

18. Evaluate/মান নিৰ্ণয় কৰাঁ/মান নিৰ্ণয় কৰো/মান দিহুন/মান নিকালিএ : 2

$$\frac{5\cos^2 60^\circ + 4\sec^2 30^\circ - \tan^2 45^\circ}{\sin^2 30^\circ + \sin^2 60^\circ}$$

19. If $\sec 4A = \operatorname{cosec} (A - 20^\circ)$, find the value of A . ($4A$ is an acute angle) 2

যদি $\sec 4A = \operatorname{cosec} (A - 20^\circ)$, A ৰ মান নিৰ্ণয় কৰাঁ। ($4A$ এটা সূক্ষ্মকোণ)

যদি $\sec 4A = \operatorname{cosec} (A - 20^\circ)$, A -এৰ মান নিৰ্ণয় কৰো ($4A$ একটি সূক্ষ্মকোণ)

जुदि $\sec 4A = \operatorname{cosec} (A - 20^\circ)$, A नि मान दिहनु। ($4A$ आ मोनसे ख 'नासा ख 'ना)

यदि $\sec 4A = \operatorname{cosec} (A - 20^\circ)$, जहाँ ($4A$ एक न्यून कोण) है, तो A का मान ज्ञात कीजिए।

20. Prove that/প্রমাণ কৰাঁ যে/প্রমাণ কৰো যে/फोरमान खालाम दि/सिद्ध कीजिए कि : 2

$$(\operatorname{cosec} \theta - \cot \theta)^2 = \frac{1 - \cos \theta}{1 + \cos \theta}$$

21. One card is drawn from a well-shuffled deck of 52 cards. Find the probability of getting. 2

(i) a king of red colour

(ii) a spade

ভালদৰে মিহলোৱা 52 খিলা থকা এযোৰ তাছপাতৰ পৰা এখিলা টানি উলিওৱা হ'ল :

(i) এটা ৰঙা ৰঙৰ ৰজা,

(ii) এটা ইষ্কাপন

পোৱাৰ সম্ভাৱিতা নিৰ্ণয় কৰাঁ।

ভালভাৱে অদল বদল কৰে মিথ্ৰিত 52টি তাস থেকে একটি তাস টেনে বের করা হলো।

(i) একটি লাল ৰঙেৰ ৰাজা

(ii) একটি ইষ্কাপন

পাওয়ার সম্ভাৱিতা নিৰ্ণয় কৰো।

मोजाडै दानफलेनाय जावसे गां 52 तास बिलाइनिफ्राय गांसे तास बिलाइ लानाय जावाय :

(i) गांसे गोजा गाबनि राजा

(ii) गांसे इसकापन

मोननायनि जाथावना दिहनु।

52 पत्तों की अच्छी प्रकार से फेटी गई एक गड्डी में से एक पत्ता निकाला जाता है। निम्न की प्रायिकता ज्ञात कीजिए :

(i) लाल रंग का बादशाह

(ii) हुकुम का पत्ता

SECTION - C / ग - शाखा / ग - शाखा / ग - बाह्यगो / ग - भाग

22. Prove that $\sqrt{7}$ is irrational.

প্রমাণ করা যে $\sqrt{7}$ অপরিমেয়।

প্রমাণ করো যে $\sqrt{7}$ অপরিমেয়।

फोरमान खालाम दि $\sqrt{7}$ आ रानजोबथायि।

सिद्ध कीजिए कि $\sqrt{7}$ एक अपरिमेय संख्या है।

BELLAL HOSSAIN MONDAL

23. State the Division Algorithm for polynomials.

Divide the polynomial $p(x)$ by the polynomial $g(x)$, and find the quotient and the remainder.

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

বহুপদ বিভাজন ফলন বিধিটো উল্লেখ করো।

$p(x)$ বহুপদটোক $g(x)$ বহুপদটোবে হরণ করো, আৰু ভাগফল আৰু ভাগশেষ নিৰ্ণয় করো।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

बहुपदों के विभाजन फलन विधि उल्लेख करो।

$p(x)$ बहुपदটিকে $g(x)$ बहुপদ দ্বারা ভাগ করো। এবং ভাগফল ও ভাগশেষ নিৰ্ণয় করো।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

बिदाव-गोबांफोरनि थाखाय राननाय बिमावफारिखौ मख'।

$p(x)$ बिदावगोबांखौ $g(x)$ बिदावगोबांजों रान, आरो रानगासै आरो रानखोन्दा दिहुन।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

विभाजन एल्गोरिथ्म क्या है?

विभाजन एल्गोरिथ्म का प्रयोग करके, $p(x)$ को $g(x)$ से भाग देकर भागफल तथा शेषफल ज्ञात कीजिए।

$$p(x) = x^4 - 5x + 6, g(x) = 2 - x^2$$

24. A fraction becomes $\frac{9}{11}$, if 2 is added to both the numerator and the denominator. If 3 is added to both the numerator and the denominator, it becomes $\frac{5}{6}$. Find the fraction. 3

3 is added to both the numerator and the denominator, it becomes $\frac{5}{6}$. Find the fraction.

এটা ভগ্নাংশৰ লব আৰু হৰ প্ৰত্যেকৰে লগত 2 যোগ কৰিলে ভগ্নাংশটো $\frac{9}{11}$ হয়। যদি লব আৰু হৰ

প্ৰত্যেকৰে লগত 3 যোগ কৰা হয়, ভগ্নাংশটো $\frac{5}{6}$ হয়। ভগ্নাংশটো নিৰ্ণয় কৰাঁ।

একটি ভগ্নাংশের লব এবং হর প্রত্যেকটির সঙ্গে 2 যোগ করলে ভগ্নাংশটি $\frac{9}{11}$ হয়। যদি লব এবং হর

প্রতিটির সঙ্গে 3 যোগ করা হয়, ভগ্নাংশটি $\frac{5}{6}$ হয়। ভগ্নাংশটি নিৰ্ণয় কৰো।

मोनसे बोखावखोन्दोनि फान आरो जब मोनफ्रोमजोंबी 2 दाजाबदेरो अब्ला $\frac{9}{11}$ जायो। जुदि फान आरो जब

मोनफ्रोमजोंबो 3 दाजाबदेरो अब्ला बोखावखोन्दोआ $\frac{5}{6}$ जायो। बोखावखोन्दोखौ दिहुन।

यदि किसी भिन्न के अंश और हर दोनों में 2 जोड़ दिया जाए, तो वह $\frac{9}{11}$ हो जाती है। यदि अंश और हर दोनों

में 3 जोड़ दिया जाए, तो वह $\frac{5}{6}$ हो जाती है। वह भिन्न ज्ञात कीजिए।

25. Solve/সমাধান কৰাঁ/সমাধান কৰো/मावफुंथाइ दिहुन/हल कीजिए :

$$3x^2 - 2\sqrt{6}x + 2 = 0$$

BELLAL HOSSAIN MONDAL

26. Sum of the areas of two squares is 468 m^2 . If the difference of their perimeters is 24 m, find the sides of the two squares.

দুটা বর্গক্ষেত্রের কালির যোগফল 468 m^2 । যদি বর্গক্ষেত্র দুটার পরিসীমার পার্থক্য 24 m, বর্গক্ষেত্র দুটার প্রত্যেকটোরে দৈর্ঘ্য নির্ণয় কর।

দুটি বর্গক্ষেত্রের কালির যোগফল 468 m^2 । যদি বর্গক্ষেত্র দুটির পরিসীমার পার্থক্য 24 m। বর্গক্ষেত্র দুটির প্রত্যেকটির দৈর্ঘ্য নির্ণয় করো।

মোননৈ বর্গদ্বালাইনি দ্বালাইথিনি দাজাবগাসৈয়া 468 m^2 । জুদি বর্গদ্বালাই মোননৈনি সোরগিদিং সিম্যানি ফারাগা 24 m, বর্গদ্বালাই মোননৈনি মোনফ্রোমনিবো লাউথাই দিহুন।

दो वर्गों के क्षेत्रफल का योग 468 m^2 है। यदि उनके परिमापों का अंतर 24 m हो, तो दोनों वर्गों की भुजाएँ ज्ञात कीजिए।

27. Find the coordinates of a point A, where AB is a diameter of a circle whose centre is $(2, -3)$ and B is $(1, 4)$.

এটা বৃত্তের ব্যাস AB। কেন্দ্রের স্থানাংক $(2, -3)$ আৰু B ৰ স্থানাংক $(1, 4)$ হ'লে, A ৰ স্থানাংক নির্ণয় কর।

একটি বৃত্তের ব্যাস AB। কেন্দ্রের স্থানাঙ্ক $(2, -3)$ এবং B -এর স্থানাঙ্ক $(1, 4)$ হলে, A -এর স্থানাঙ্ক নির্ণয় করো।

मोनसे बेंखननि खावा AB। मिरुनि थावनि बिसाना $(2, -3)$ आरो B नि थावनि बिसाना $(1, 4)$ जायोब्ला A नि थावनि बिसान दिहनु।

बिंदु A के निर्देशांक ज्ञात कीजिए, जहाँ पर AB एक वृत्त का व्यास है, जिसका केंद्र $(2, -3)$ है, तथा बिंदु B है $(1, 4)$ ।

28. Find the sum of first 51 terms of an AP whose second and third terms are 14 and 18 respectively. 3

এটা সমান্তৰ প্ৰগতিৰ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় পদ দুটা ক্ৰমে 14 আৰু 18 । সমান্তৰ শ্ৰেণীটোৰ প্ৰথম 51টা পদৰ যোগফল নিৰ্ণয় কৰা।

একটি সমান্তৰ প্ৰগতিৰ দ্বিতীয় এবং তৃতীয় পদ দুটি ক্ৰমে 14 এবং 18 । সমান্তৰ শ্ৰেণীটির প্ৰথম 51টি পদের যোগফল নিৰ্ণয় কৰো।

मोनसे सानलुलि जौगाथिनि नैथि आरो थामथि बिदाब मोननैया फारियै 14 आरो 18 । सानलुलि जौगाथिनि गिबि 51 बिदाबफोरनि दाजाबगासै दिहुन ।

उस AP के प्रथम 51 पदों का योग ज्ञात कीजिए, जिसके दूसरे और तीसरे पद क्रमशः 14 और 18 हैं।

29. D and E are points on the sides CA and CB respectively of a triangle ABC right angled at C. Prove that $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$. 3

ABC সমকোণী ত্ৰিভুজৰ $\angle C$ সমকোণ । CA আৰু CB বাহুত যথাক্ৰমে D আৰু E দুটা বিন্দু । প্ৰমাণ কৰা যে $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ ।

ABC সমকোণী ত্ৰিভুজের $\angle C$ সমকোণ । CA এবং CB বাহুতে D এবং E যথাক্ৰমে দুটি বিন্দু । প্ৰমাণ কৰো যে $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ ।

D आरो E आ ABC खनाथि आखान्थि थामनि C आव खनाथिनि CA आरो CB नि सायाव मोननै बिन्दो । फोरमान खालाम दि $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ ।

एक त्रिभुज ABC जिसका कोण C समकोण है, की भुजाओं CA और CB पर क्रमशः बिंदु D और E स्थित हैं ।

सिद्ध कीजिए कि $AE^2 + BD^2 = AB^2 + DE^2$ है ।

30. Find the area of the triangle formed by joining the middle points of the sides of the triangle whose vertices are $(0, -1)$, $(2, 1)$ and $(0, 3)$. 3

এটা ত্ৰিভুজৰ শীৰ্ষবিন্দু তিনিটাৰ স্থানাংক $(0, -1)$, $(2, 1)$ আৰু $(0, 3)$ । ত্ৰিভুজটোৰ বাহু তিনিটাৰ মধ্যবিন্দুকেইটা সংলগ্ন কৰি পোৱা ত্ৰিভুজটোৰ কালি উলিওৱাঁ।

একটি ত্ৰিভুজৰ শীৰ্ষবিন্দু তিনিটিৰ স্থানাংক $(0, -1)$, $(2, 1)$ এবং $(0, 3)$ । ত্ৰিভুজটিৰ বাহু তিনিটিৰ মধ্যবিন্দুগুলো সংলগ্ন কৰে পাওয়া ত্ৰিভুজটিৰ কালি বের কৰো।

মোনসে আখান্থিথামনি থিখি বিন্দো মোনথামনি থাৱনি বিসানা $(0, -1)$, $(2, 1)$ আরো $(0, 3)$ । আখান্থিথামনি আখান্থি দোঁথামনি গেজের বিন্দোফোরখোঁ দাজাবনানৈ মোননায় আখান্থিথামনি দব্লাইথি দিহুন।

शीर्षों $(0, -1)$, $(2, 1)$ और $(0, 3)$ वाले त्रिभुज की भुजाओं के मध्य-बिंदुओं से बनने वाले त्रिभुज का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

31. Find the area of the sector of a circle with radius 4 cm and angle 30° . Also, find the area of the corresponding major sector. (use $\pi = 3.14$) 3

4 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত বৃত্ত এটাৰ 30° কোণৰ এটা বৃত্তকলাৰ কালি নিৰ্ণয় কৰাঁ। লগতে অনুৰূপ মুখ্য বৃত্তকলাটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰাঁ। ($\pi = 3.14$ বুলি ধৰিবাঁ)

4 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত একটি বৃত্তের 30° কোণের একটি বৃত্তকলার কালি নিৰ্ণয় কৰো। সঙ্গে অনুৰূপ মুখ্য বৃত্তকলাটিৰ কালি নিৰ্ণয় কৰো। ($\pi = 3.14$ বলে ধৰবে)

4 cm स'खाव गोनां बेंखन मोनसेनि 30° ख'नानि मोनसे बेंखोन्दोनि दब्लाइथि दिहून। आरोबाव बेनिनो गेदेर बेंखोन्दोनि दब्लाइथि दिहून। ($\pi = 3.14$ हमनानै ला)

4 cm त्रिज्या वाले एक वृत्त के त्रिज्यखंड का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए, जिसका कोण 30° है। साथ ही, संगत दीर्घ त्रिज्यखंड का क्षेत्रफल भी ज्ञात कीजिए। ($\pi = 3.14$ का प्रयोग कीजिए)

SECTION - D / ঘ - শাখা / ঘ - শাখা / ঘ - বাহাগো/ঘ - ভাগ

32. Solve the pair of equations by reducing them to a pair of linear equations. 4

তলৰ সমীকৰণযোৰ বৈখিক সমীকৰণলৈ ৰূপান্তৰ কৰি সমাধান কৰাঁ।

নিম্নোক্ত সমীকৰণ জোড়া বৈখিক সমীকৰণে ৰূপান্তৰ কৰে সমাধান কৰো।

गाहायनि समानथाइ ज 'रानि हांखोआरि समानथाइ जरायाव सोलायनानै मावफुंथाइ दिहुन ।

निम्न समीकरणों के युग्म को रैखिक समीकरणों के युग्म में बदल कर के हल कीजिए।

$$\frac{1}{3x+y} + \frac{1}{3x-y} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{2(3x+y)} - \frac{1}{2(3x-y)} = \frac{-1}{8}$$

BELLAL HOSSAIN MONDAL

33. If the areas of two similar triangles are equal, prove that they are congruent. 4

দুটা সদৃশ ত্ৰিভুজৰ কালি সমান হ'লে, প্রমাণ কৰাঁ যে ত্ৰিভুজ দুটা সৰ্বসম।

দুটি সদৃশ ত্ৰিভুজের কালি সমান হলে, প্রমাণ কৰো যে, ত্ৰিভুজ দুটি সৰ্বসম।

मोननै महरसे आखान्थिथामनि दब्लाइथिया समान जायोब्ला, फोरमान खालाम दि आखान्थिथाम मोननैया गोरोब लायो।

यदि दो समरूप त्रिभुजों के क्षेत्रफल बराबर हों तो, सिद्ध कीजिए कि वे त्रिभुज सर्वांगसम होते हैं।

34. The shadow of a tower standing on a level ground is found to be 40 m longer when the Sun's altitude is 30° than when it is 60° . Find the height of the tower. (Take $\sqrt{3} = 1.732$)

4

আনুভূমিক সমতলৰ ওপৰত থিয় হৈ থকা এটা গুপ্তৰ ছাঁ সূৰ্য্যৰ উন্নতি (উঠন কোণ) 60° হ'লে যিমান দীঘল হয়, উঠন কোণ 30° হ'লে তাতকৈ 40 m বেছি দীঘল হয়। গুপ্তটোৰ উচ্চতা নিৰ্ণয় কৰা।
($\sqrt{3} = 1.732$ বুলি ধৰিব।)

আনুভূমিক সমতলৰ ওপৰে দাঁড়িয়ে থকা একটা গুপ্তৰ ছায়া সূৰ্য্যৰ উঠন কোণ 60° হলে যত দীৰ্ঘ হয়, উঠন কোণ 30° হলে তাৰ থেকে 40 m বেশি দীৰ্ঘ হয়। গুপ্তটিৰ উচ্চতা নিৰ্ণয় কৰো।

($\sqrt{3} = 1.732$ বলে ধৰবে)

হাসা থালায়াব থানায় গংসে টাবারনি সাযল্লুমখৌ সাননি জৌগানায়া (জৌগা খ'না) 60° নিফ্রায় 30° জায়োল্লা 40 m লাউসিন মোনো। টাবারনি জৌথাইখৌ দিহুন। ($\sqrt{3} = 1.732$ হমনানৈ লা।)

एक समतल जमीन पर खड़ी मीनार की छाया उस स्थिति में 40 m अधिक लंबी हो जाती है, जबकि सूर्य का उन्नतांश 60° से घटकर 30° हो जाता है। मीनार की ऊँचाई ज्ञात कीजिए। ($\sqrt{3} = 1.732$ का प्रयोग कीजिए।)

35. If all the sides of a parallelogram touch a circle, show that the parallelogram is a rhombus.

4

যদি এটা সামান্তৰিকৰ আটাইকেইটা বাহুৱে এটা বৃত্তক স্পৰ্শ কৰে, দেখুওৱা যে সামান্তৰিকটো এটা বম্বাছ।

যদি একটি সামান্তরিকের সবগুলো বাহু একটি বৃত্তকে স্পর্শ করে, দেখাও যে, সামান্তরিকটি একটি রম্বাস।

जुदि मोनसे लिगदब्लाइनि गासैबो आखान्थिया मोनसे बेंखनखौ नांजिदो, दिन्थि दि लिगदब्लाइया मोनसे रम्बास।

सिद्ध कीजिए कि किसी वृत्त के परिगत समांतर चतुर्भुज एक समचतुर्भुज है।

36. Construct a triangle similar to a given triangle ABC with its sides equal to $\frac{5}{3}$ of the corresponding sides of the triangle ABC. (Write the steps of construction.) 4

এটা নির্দিষ্ট ত্রিভুজ ABC ৰ সদৃশকৈ আন এটা ত্রিভুজ অংকন কৰা যাতে ইয়াৰ বাহুবোৰ ABC ত্রিভুজটোৰ অনুৰূপ বাহুবোৰৰ $\frac{5}{3}$ গুণৰ সমান। (অংকনৰ পৰ্য্যায়বোৰ লিখিবঁ)

একটি নির্দিষ্ট ত্রিভুজ ABC -এর সদৃশ অন্য একটি ত্রিভুজ অঙ্কন করো যাতে এর বাহুগুলো ABC ত্রিভুজটির অনুৰূপ বাহুগুলোর $\frac{5}{3}$ গুণের সমান হয়। (অঙ্কনের পৰ্য্যায়গুলো লিখবে)

मोनसे थि आखान्थिथाम ABC नि महरसे जानाय बादियै गुबुन मोनसे आखान्थिथाम आखि जाहाथे बेनि आखान्थिफोरा ABC आखान्थिथामनि मोखांसे आखान्थिफोरनि $\frac{5}{3}$ फाननि समान। (आखिनाय आगाफोरखौ लिर।)

एक दिए गए त्रिभुज ABC के समरूप एक त्रिभुज की रचना कीजिए जिसकी भुजाएँ त्रिभुज ABC की संगत भुजाओं की $\frac{5}{3}$ हों। (रचना के चरणों को लिखिए।)

SECTION - E / ঙ - শাখা / ঙ - শাখা / ড - বাহাগো/ড - ভাগ

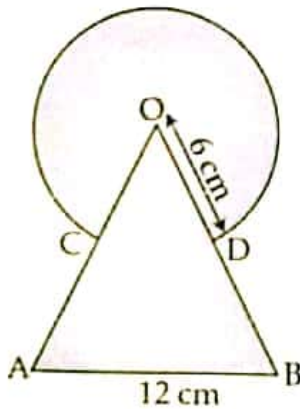
- 37/ Find the area of the shaded region in the figure below, where a circular arc of radius 6 cm has been drawn with vertex O of an equilateral triangle OAB of side 12 cm as centre.

তলৰ চিত্ৰত আচ্ছাদিত অঞ্চলটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰা য'ত 12 cm বাহুৰ এটা সমবাহু ত্ৰিভুজৰ শীৰ্ষবিন্দু O ক কেন্দ্ৰ হিচাপে ধৰি 6 cm ব্যাসাৰ্ধৰ এটা বৃত্তীয় চাপ অঁকা হৈছে।

নিম্নোক্ত চিত্ৰে আচ্ছাদিত অঞ্চলটিৰ কালি নিৰ্ণয় কৰো যেখানে 12 cm বাহুৰ একটি সমবাহু ত্ৰিভুজের শীৰ্ষবিন্দু O কে কেন্দ্ৰ হিসাবে ধরে 6 cm ব্যাসার্ধের একটি বৃত্তীয় চাপ অঁকা হয়েছে।

গাহায়নি সাবগারিয়াব সায়া হোনায দব্লাইনি দব্লাইথি দিহুন, জেরাব 12 cm আখ্ৰান্থিনি মোনসে গোৰোব আখ্ৰান্থি আখ্ৰান্থিথামনি থিখ্বিনি বিন্দো O খৌ মিৰু হিসাবৈ লানানৈ 6 cm স'খাবনি মোনসে বেংখনারি বোরলা আখ্বিনায় জাদৌ।

आकृति में छायांकित भाग का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए, जहाँ भुजा 12 cm वाले एक समबाहु त्रिभुज OAB के शीर्ष O को केंद्र मान कर 6 cm त्रिज्या वाला एक वृत्तीय चाप खींचा गया है।

BELLAL HOSSAIN MONDAL

OR / নহিবা / অথবা / এন্না / অথবা

A toy is in the form of a cone of radius 3.5 cm mounted on a hemisphere of same radius. The total height of the toy is 15.5 cm. Find the total surface area of the toy.

5

এটা পুতলা একে ব্যাসার্ধ্যুক্ত এটা অর্ধগোলকৰ ওপৰত 3.5 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত এটা শংকুৰে গঠিত।

পুতলাটোৰ মুঠ উচ্চতা হ'ল 15.5 cm। পুতলাটোৰ মুঠ পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰা।

একটি খেলনা একই ব্যাসার্ধ্যুক্ত একটি অর্ধগোলকের ওপরে 3.5 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত একটি শঙ্কু দ্বারা গঠিত। খেলনাটির মোট উচ্চতা হলো 15.5 cm। খেলনাটির মোট পৃষ্ঠকালি নির্ণয় করো।

मोनसे फुथलाया 3.5 cm स 'खावनि मोनसे जंहासुंखौ एखे स 'खावनि खावलुरनि सायाव फोनांजाबनाय महरनि।

फुथलानि गासै जौधाइया 15.5 cm। फुथलानि गासै बिखुं दब्लाइथि दिहुन।

एक खिलौना 3.5 cm त्रिज्या वाले एक शंकु के आकार का है, जो उसी त्रिज्या वाले एक अर्धगोले पर अध्यारोपित है। इस खिलौने की संपूर्ण ऊँचाई 15.5 cm है। इस खिलौने का संपूर्ण पृष्ठीय क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

38. The median of the following data is 525. Find the values of x and y , if the total frequency is 100.

5

তলৰ তথ্যৰ মধ্যমা হ'ল 525। x আৰু y ৰ মান উলিওৱা যদি মুঠ বাৰংবাৰতা 100।

নিম্নোক্ত তথ্যৰ মধ্যমা হলো 525। x এবং y -এর মান বের করো যদি মোট বারংবারতা 100 হয়।

गाहायाव होनाय खारिनि गेजेरमाया जाबाय 525। x आरो y नि मान दिहुन जुदि गासै गलेगलेथाया 100 जायो।

निम्नलिखित आँकड़ों का माध्यक 525 है। यदि बारंबारताओं का योग 100 है, तो x और y का मान ज्ञात कीजिए।

Class interval	0-100	100-200	200-300	300-400	400-500	500-600	600-700	700-800	800-900	900-1000	800-900	900-1000
শ্রেণী অঙ্ক												
শ্রেণি অঙ্ক												
धारा खोन्दोब												
वर्ग अंतराल												
Frequency	2	5	x	12	17	20	y	9	7	4	7	4
বারংবাৰতা												
বারংবাৰতা												
गलेगलेथा												
बारंबारता												

- o o o -